

Konu: EYP Olmayan KEP İletisi İadesi

Gönderen: gıb@hs01.kep.tr

Tarih: Cum, Aralık 31, 2021 08:56

Alıcı: [REDACTED]@hs02.kep.tr

Sayın Yetkili;

10/06/2020 tarih ve 31151 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğinin amacı, güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda veya el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yapılan resmi yazışmalara ilişkin kuralları belirlemek, bilgi veya belge alışverişini, hızlı ve güvenli bir biçimde yürütmek ve uygulama birliğini sağlamaktır.

Söz konusu Yönetmeliğin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında "Güvenli elektronik imza ile imzalanan belgelerin gönderilmesi ve alınması işlemlerinin, elektronik ortamda ilgili mevzuatla yetki verilmiş üçüncü bir taraf aracılığı ile kayıt altına alınarak yapılması esastır..." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 3/c maddesinde ise belge, herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ya da kurumsal belge kayıt sistemleri içinde kayıt altına alınmış her türlü kayıtlı bilgi olarak tanımlanmış; 3/g maddesinde, e-Yazışma Teknik Rehberinin, elektronik ortamda yapılacak resmi yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yayımlanan güncel rehberi ifade ettiği belirtilmiştir.

Bu itibarla göndermiş olduğunuz KEP iletinin, Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olmadığı anlaşıldığından "Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 30/4 maddesine istinaden, Başkanlığımızca kayıt altına alınmadığı hususunu bilgilerinize arz/rica ederim.

İade edilen ileti KEP_ID listesi				
Gönderme Zamanı	Kep Id	Açıklama	Konu	
1 31.12.2021 01:17:57	<d6eaf65f.5460.4525.b21e.6c981ed6f58d@hs02.kep.tr>	avukatlık mesleğinde kullandığım hesabıma konulan bloke	ELEKTRONİK YAZIŞMA PAKETİNE UYGUN OLMADIĞINDAN İADE	

ta Kutusu
eti Oluştur
ep İleti Sorgula
lasör Oluştur
öp Kutusu 0
eliller 34 / 52
iden Kutusu 17
aslaklar 4
elen Kutusu 0 / 11

lar

Gönderici gib@hs01.kep.tr
Alıcı(lar) [REDACTED]@hs01.kep.tr (+)
Konu EYP Olmayan KEP İletisi İadesi (Kep İletisi)
Tarih 28/02/2022 12:14:45

Sayın Yetkili;

10/06/2020 tarih ve 31151 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğinin amacı, güvenli elektornik imza kullanılarak elektronik ortamda veya el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yapılan resmi yazışmalara ilişkin kuralları belirlemek, bilgi veya belge alışverişini, hızlı ve güvenli bir biçimde yürütmek ve uygulama birliğini sağlamaktır.

Söz konusu Yönetmeliğin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında "Güvenli elektronik imza ile imzalanan belgelerin gönderilmesi ve alınması işlemlerinin, elektronik ortamda ilgili mevzuatla yetki verilmiş üçüncü bir taraf aracılığı ile kayıt altına alınarak yapılması esastır..." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 3/c maddesinde ise belge, herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ya da kurumsal belge kayıt sistemleri içinde kayıt altına alınmış her türlü kayıtlı bilgi olarak tanımlanmış; 3/g maddesinde, e-Yazışma Teknik Rehberinin, elektronik ortamda yapılacak resmi yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yayımlanan güncel rehberi ifade ettiği belirtilmiştir.

Bu itibarla göndermiş olduğunuz KEP iletisinin, Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olmadığı anlaşıldığından "Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 30/4 maddesine istinaden, Başkanlığımızca kayıt altına alınmadığı hususunu bilgilerinize arz/rica ederim.

İade edilen ileti KEP_ID listesi

Gönderme Zamanı	Kep Id	Açıklama	Konu
28.02.2022 11:48:45	<115694.1073621594.33.1646038155306.4ed7a8a0-9873-11ec-bfce-e1b7dd8706e4.pttkeppmail@hs01.kep.tr>	Yunus Emre Tekin - yargılama gideri ve vekalet ücreti ödemesi hk.	ELEKTRONİK YAZIŞMA PAKETİNE UYGUN OLMADIĞINDAN İADE

Tarih

Sayılı Başvurunu... 07/03/

KEP İletisi İadesi 28/02/

34 DKT 002 Değe... 04/02/

Sayılı Başvurunu... 06/01/

26/11/

Gönderici

gib@hs01.kep.tr

Alıcı(lar)

[REDACTED]@hs01.kep.tr (+)

Konu

EYP Olmayan KEP İletisi İadesi (Kep İletisi)

Tarih

25/01/2022 17:47:13

Sayın Yetkili;

10/06/2020 tarih ve 31151 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğinin amacı, güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda veya el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yapılan resmi yazışmalara ilişkin kuralları belirlemek, bilgi veya belge alışverişini, hızlı ve güvenli bir biçimde yürütmek ve uygulama birliğini sağlamaktır.

Söz konusu Yönetmeliğin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında "Güvenli elektronik imza ile imzalanan belgelerin gönderilmesi ve alınması işlemlerinin, elektronik ortamda ilgili mevzuatla yetki verilmiş üçüncü bir taraf aracılığı ile kayıt altına alınarak yapılması esastır..." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 3/c maddesinde ise belge, herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ya da kurumsal belge kayıt sistemleri içinde kayıt altına alınmış her türlü kayıtlı bilgi olarak tanımlanmış; 3/g maddesinde, e-Yazışma Teknik Rehberinin, elektronik ortamda yapılacak resmi yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yayımlanan güncel rehberi ifade ettiği belirtilmiştir.

Bu itibarla göndermiş olduğunuz KEP iletisinin, Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olmadığı anlaşıldığından "Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 30/4 maddesine istinaden, Başkanlığımızca kayıt altına alınmadığı hususunu bilgilerinize arz/rica ederim.

İade edilen ileti KEP_ID listesi			
Gönderme Zamanı	Kep Id	Açıklama	Konu
1 25.01.2022 17:27:55	<63488.407307993.37.1643120920725.17887c50-7deb-11ec-a8ad-e1b7dd8706e4.pttkepmail@hs01.kep.tr>	Anayasa Mahkemesi kararı gereği vekalet ücreti talebidir	ELEKTRONİK YAZIŞMA PAKETİNE UYGUN OLMADIĞINDAN İADE

Ekler

	iade_edilen_iletisi.eml	1,16 MB
	iade_metni.pdf	28,68 KB
	smime.p7s	1,63 MB

Deliller

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-88370704-710.99/42052
Konu : Hatalı Postalar

19.12.2022

[REDACTED]@hs06.kep.tr

Bakanlığımıza ait olan icisleribakanligi@hs01.kep.tr adresine göndermiş olduğunuz ekteki PDF dosya içerisinde detay bilgileri ve hata açıklaması yer alan KEP evrak/evraklarınız bakanlığımız tarafından işleme alınmamış ve kaydı yapılamamıştır. Hata açıklamalarının değerlendirilmesi ve çözümü için kendi bilgi işlem biriminiz ile iletişime geçiniz.

Serpil DİKBAYIR
Şube Müdürü

EK :
1- Hatali_Kep_Postasi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: XON408-NoT02Q-KOAlG4-/QoL1o-C6p1SnA8 Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

İnönü Bulvarı No:4 06644 Bakanlıklar/Ankara
Telefon No: (312)422 44 33 Faks No:
e-Posta: İnternet Adresi: <http://www.icisleri.gov.tr>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Umut BAYKARA
VERİ HAZIRLAMA VE
KONT.İŞLETMENİ
Telefon No:

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI keş hata bildirimi

Sıra No	UAMessage Identifier	Gönderen Keş Adresi	Keş İletisi Konusu	İşlem Tarihi	Kabul Edilmeme Nedeni	Evrak Tarihi	Evrak Sayı
1	keşkur.b8cc799a-e03e-4548-8c60-7d575aa5be08@hs06.keş.tr	[REDACTED]@hs06.keş.tr	[KEŞ İletisi] Maddi Tazminat Talebi	19.12.2022 12:42:11	EYP Posta eki yok.		

KEP hesabımıza gelen aşağıdaki iletileri kabul etmiyoruz.

- 1) Yüksek gizlilik dereceli evraklar(Gizli, Çok Gizli)
- 2) Ekinde EYP olmayan iletiler,
- 3) E - imza doğrulaması başarısız olan ve doğrulaması yapılamayan EYP ler,
- 4) İleti içerişindeki MIME paketinin elektronik olarak imzalanmamış olan iletiler

EK-2

T.C.
ŞAHINBEY BELEDİYE BAŞKANLIĞI

Sayı : E-69743085-710.99-129539

....
yazacaktır.

Konu :Hatalı Postalar

kemal.vuraldogan@hs02.kep.tr

"sahinbeybld@hs01.kep.tr" adresine göndermiş olduğunuz ekteki PDF dosya içerisinde detay bilgileri ve hata açıklaması yer alan KEP evrak/evraklarınız sistemimiz tarafından işleme alınmamış ve kaydı yapılamamıştır.

Halil TOZAR
Yazı İşleri Müdür V.

Ek: Hatalı Kep Postası

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 0KTXMC-uX1gI8-HC2jUF-YHJZsE-9AoPh9pL Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-belediye-ebys>

Kolejtepe Mah. Yeşilcami Cad. No:8 Şahinbey / Gaziantep
Telefon No: (342)232 11 11 Dahili: 1062 - 1716 Faks No: (342)232 34 45
e-Posta: belediye@sahinbey.bel.tr İnternet Adresi: <https://www.sahinbey.bel.tr>
Kep Adresi: sahinbeybld@hs01.kep.tr

Bilgi için: İbrahim KILIÇ
BELEDİYE İŞÇİSİ
Telefon No: (342)232 11 11

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
Bilişim Komisyonu

Sayı : E-52482138-819-10463
Konu : Avukatların Gönderdiği KEP İletileri
Konusunda Kamu Kurum ve
Kuruluşlarının Bilgilendirilmesi Hakkında

30.03.2022

T.C CUMHURBAŞKANLIĞI DİJİTAL DÖNÜŞÜM OFİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı kamu kurum ve kuruluşları, avukatlardan gelen KEP iletilerini, 10.6.2020 tarih ve 31151 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve yönetmelik hükümleri gereğince düzenlenen e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olmadığı gerekçesi ile kabul etmemekte, kayıt altına almamaktadır.

Söz konusu yönetmeliğin 30. Maddesinin 4. Fıkrası şu şekildedir: *İdare, başka bir idareden kendisine resmî yazışma kapsamında iletilen ve e-Yazışma Teknik Rehberi'nde tanımlanan kurallara uygun şekilde hazırlanmamış bir belgeyi reddetme hakkına sahiptir. Bu durumda, kendisine iletilen belgeyi reddeden idare, gönderen idareye bu durumu sebepleriyle birlikte belgenin kendisine ulaştığı tarihi takip eden ikinci iş gününün sonuna kadar bildirir.*

TC Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi'nin resmi sitesinde, e- Yazışma Projesi hakkında "Kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaların elektronik ortamda güvenli bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla başlatılan e-Yazışma Projesi, Dijital Dönüşüm Ofisimiz koordinasyonunda yürütülmektedir." açıklaması mevcuttur. (<https://cbddo.gov.tr/projeler/e-yazisma/>)

Yönetmelik ve E-yazışma Teknik Rehberi kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaları düzenlemekte olup avukatların gönderdiği dilekçe ve başvuruları kapsamamaktadır.

Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4. Maddesinin (ğ) bendine göre gerçek kişiler, kamu ya da özel hukuk tüzel kişileri kep hesabı sahibi olabilmektedir.

Yönetmeliğin 11. Maddesine göre; "KEP sistemi, bir elektronik iletinin tarafları veya muhatapları arasında KEP hesabı vasıtasıyla hukukî ve teknik güvenliğe sahip bir şekilde gönderilip alınmasını sağlamak ve güvenli iletişimde bulunmak gibi amaçlarla kullanılır."

Yönetmeliğin 15. Maddesinin 1.fıkrasına göre ise KEPHS'nin KEP sistemi üzerinden sunduğu hizmetlere ilişkin olarak oluşturduğu kayıtlar ile KEP delilleri senet hükmündedir ve aksi ispat edilmeye kadar kesin delil sayılmaktadır.

Avukatların gönderdiği KEP iletileri alıcı hesabına ulaştığında hukuki sonuç doğurmakta olup kamu kurum ve kuruluşlarının kendilerine gelen KEP iletilerini reddetmesi ve kayıt altına almaması Avukatlık Kanununa ve e-yazışma ile ilgili mevzuata aykırıdır.

Belirtilen nedenlerle, Avukatların gönderdiği KEP iletilerinin;

a. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe tabi olmadığı,

- b. e-Yazışma Teknik Rehberinin avukatları kapsamadığı,
- c. İleti eklerinin EYP formatında olmasının gerekmediği,
- d. İletilerin alıcı hesabına ulaştığında hukuki sonuç doğurduğu
- e. İletilerin reddedilmesi, kayıt altına alınmaması ve iade edilmesinin mevzuata aykırı olduğu

Konularında e-yazışma sistemini kullanan tüm kamu kurum ve kuruluşlarının bilgilendirilmesini, sonucundan birliğimize bilgi verilmesini talep ederiz.

Saygılarımızla,

Av. Veli KÜÇÜK
Başkan a.
Genel Sekreter

Ek:

1-Kep İleti Sorunları

2-Kep İleti Sorunları 2

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak doğrulama <http://dogrulama.barobirlik.org.tr> adresinden 5469bdfd kodu ile yapılabilir.

Oğuzlar Mahallesi Barış Manço Caddesi Av. Özdemir Özok Sokak No:8 Balgat

Telefon No: (0 312)292 59 00 Faks No: (0 312)286 31 00

e-Posta: tbb@barobirlik.org.tr İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr

Bilgi için: Candan ÇAVDAR

Komisyon Sekreterliği

Telefon No: 0312 292 59 00

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
Bilişim Komisyonu

Sayı : E-52482138-819-10367
Konu : Avukatların Gönderdiği KEP İletileri
Konusunda Kamu Kurum ve
Kuruluşlarının Bilgilendirilmesi Hakkında

29.03.2022

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKANLIĞINA

Bazı kamu kurum ve kuruluşları, avukatlardan gelen KEP iletilerini, 10.6.2020 tarih ve 31151 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve yönetmelik hükümleri gereğince düzenlenen e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olmadığı gerekçesi ile kabul etmemekte, kayıt altına almamaktadır.

Söz konusu yönetmeliğin 30. Maddesinin 4. Fıkrası şu şekildedir: *İdare, başka bir idareden kendisine resmî yazışma kapsamında iletilen ve e-Yazışma Teknik Rehberi'nde tanımlanan kurallara uygun şekilde hazırlanmamış bir belgeyi reddetme hakkına sahiptir. Bu durumda, kendisine iletilen belgeyi reddeden idare, gönderen idareye bu durumu sebepleriyle birlikte belgenin kendisine ulaştığı tarihi takip eden ikinci iş gününün sonuna kadar bildirir.*

TC Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi'nin resmi sitesinde, e- Yazışma Projesi hakkında “Kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaların elektronik ortamda güvenli bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla başlatılan e-Yazışma Projesi, Dijital Dönüşüm Ofisimiz koordinasyonunda yürütülmektedir.” açıklaması mevcuttur. (<https://cbddo.gov.tr/projeler/e-yazisma/>)

Yönetmelik ve E-yazışma Teknik Rehberi kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaları düzenlemekte olup avukatların gönderdiği dilekçe ve başvuruları kapsamamaktadır.

Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4. Maddesinin (ğ) bendine göre gerçek kişiler, kamu ya da özel hukuk tüzel kişileri kep hesabı sahibi olabilmektedir.

Yönetmeliğin 11. Maddesine göre; “KEP sistemi, bir elektronik iletinin tarafları veya muhatapları arasında KEP hesabı vasıtasıyla hukukî ve teknik güvenliğe sahip bir şekilde gönderilip alınmasını sağlamak ve güvenli iletişimde bulunmak gibi amaçlarla kullanılır.”

Yönetmeliğin 15. Maddesinin 1.fıkrasına göre ise KEPHS'nin KEP sistemi üzerinden sunduğu hizmetlere ilişkin olarak oluşturduğu kayıtlar ile KEP delilleri senet hükmündedir ve aksi ispat edilmeye kadar kesin delil sayılmaktadır.

Avukatların gönderdiği KEP iletileri alıcı hesabına ulaştığında hukuki sonuç doğurmakta olup kamu kurum ve kuruluşlarının kendilerine gelen KEP iletilerini reddetmesi ve kayıt altına almaması Avukatlık Kanununa ve e-yazışma ile ilgili mevzuata aykırıdır.

Belirtilen nedenlerle, Avukatların gönderdiği KEP iletilerinin;

a. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe tabi olmadığı,

- b. e-Yazışma Teknik Rehberinin avukatları kapsamadığı,
- c. İleti eklerinin EYP formatında olmasının gerekmediği,
- d. İletilerin alıcı hesabına ulaştığında hukuki sonuç doğurduğu
- e. İletilerin reddedilmesi, kayıt altına alınmaması ve iade edilmesinin mevzuata aykırı olduğu

Konularında e-yazışma sistemini kullanan tüm kamu kurum ve kuruluşlarının bilgilendirilmesini, sonucundan birliğimize bilgi verilmesini talep ederiz.

Saygılarımızla,

Av. Veli KÜÇÜK
Başkan a.
Genel Sekreter

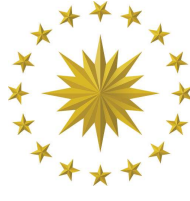
Ek:

- 1-Kep İleti Sorunları
- 2-Kep İleti Sorunları 2

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak doğrulama <http://dogrulama.barobirlik.org.tr> adresinden 4e9cab3a kodu ile yapılabilir.

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı
Dijital Uzmanlık, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-56389734-719-6038

18.05.2022

Konu : e-Yazışma Teknik Rehberi

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 25 Ağustos 2011 tarihli ve 28036 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik".
b) 10 Haziran 2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik".
c) 30.03.2022 tarihli ve 52482138-10463 sayılı yazınız.

İlgi (c) yazınızda, kamu kurum ve kuruluşlarına avukatlar tarafından gönderilen kayıtlı elektronik posta (KEP) iletilerinin bazı kurum ve kuruluşlar tarafından e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olmadığı gerekçesi ile reddedildiği ve e-Yazışma Teknik Rehberinin avukatları kapsamadığı belirtilerek bu uygulamanın mevzuata aykırı olduğu hususunda tüm kamu kurum ve kuruluşlarının bilgilendirilmesi talep edilmektedir.

Başkanlığımız koordinasyonunda yürütülen e-Yazışma Projesi kapsamında; kamu kurumları arasında elektronik ortamda iletilecek resmi yazışmalar ile bunların üst verilerini ve elektronik imzalarını taşıyacak EYP yapısının nasıl oluşturulacağını kapsamlı olarak belirleyen e-Yazışma Teknik Rehberinin 2.0 sürümü Ağustos 2020'de yayımlanmıştır. Bu doğrultuda kamu kurum ve kuruluşlarının 30.04.2021 tarihine kadar e-Yazışma Paketi (EYP) 2.0 çalışmalarını tamamlaması gerektiği bildirilmiştir.

İlgi (b) Yönetmeliğin "Belgenin elektronik ortamda gönderilmesi ve alınması" başlıklı 30 uncu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "*İdare, resmî yazışma kapsamında kendisine iletilen ve e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun şekilde hazırlanmış belgeleri işleme koymakla yükümlüdür.*" hükmü ile kamu kurumlarının elektronik ortamda gönderilen belgelerin e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uyumluluğu zorunlu kılınmıştır.

İlgi (a) Yönetmelikte ise KEP sistemi "*bir elektronik iletinin tarafları veya muhatapları arasında KEP hesabı vasıtasıyla hukukî ve teknik güvenliğe sahip bir şekilde gönderilip alınmasını sağlamak ve güvenli iletişimde bulunmak gibi amaçlarla kullanılır.*" şeklinde, KEP iletisi ise "*KEP sistemi içerisinde KEPHS tarafından üretilen KEP delilini içeren ve KEPHS'nin işlem sertifikası ile imzalanmış ileti*" şeklinde tanımlanmıştır.

Bu kapsamda, KEP sisteminin bir elektronik iletinin tarafları veya muhatapları arasında KEP hesabı vasıtasıyla hukukî ve teknik güvenliğe sahip bir şekilde gönderilip alınmasını sağladığı,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: DCF0317C-CB0F-4723-8DB6-C8DBFC19E88C

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/cbddo-ebys>

Cumhurbaşkanlığı Çankaya Yerleşkesi Ziaur Rahman Cad. 06550 Çankaya/ Ankara/

Türkiye

Tel: 0 312 969 3900 0 312 969 3901

KEP Adresi : cbddo@hs01.kep.tr

e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun şekilde oluşturulmayan elektronik yazıların kurumlar tarafından işleme alınması hususunun kurumların takdirinde olduğu ve bu nedenle ilgi (c) yazınızda belirtilen konunun doğrudan ilgili kurumlar nezdinde çözümlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

Dr. Ali Taha KOÇ
Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: DCF0317C-CB0F-4723-8DB6-C8DBFC19E88C

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/cbddo-ebys>

Cumhurbaşkanlığı Çankaya Yerleşkesi Ziaur Rahman Cad. 06550 Çankaya/ Ankara/

Türkiye

Tel: 0 312 969 3900 0 312 969 3901

KEP Adresi : cbddo@hs01.kep.tr

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
Bilişim Komisyonu

Sayı : E-52482138-802-19113
Konu : Avukatların Gönderdiği KEP İletileri
Hakkında

09.06.2022

DAĞITIM YERLERİNE

İLGİ : a) Türkiye Barolar Birliğinin 30.03.2022 tarih ve E-52482138-819-10463 sayılı yazısı

a. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığının, 18.05.2022 tarih ve E-56389734-719-6038 sayılı cevabi yazısı

Bazı kamu kurum ve kuruluşlarının, avukatlardan gelen KEP (Kayıtlı Elektronik Posta) iletilerini, 10.6.2020 tarih ve 31151 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve yönetmelik hükümleri gereğince düzenlenen e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olmadığı gerekçesi ile kabul etmemesi ve kayıt altına almaması nedeni ile Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığına ilgi a yazı gönderilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı, ilgi b yazısı ile “elektronik yazıların kurumlar tarafından işleme alınması hususunun kurumların takdirinde olduğu ve bu nedenle konunun doğrudan ilgili kurumlar nezdinde çözümlenmesi gerektiği” şeklinde cevap vermiştir.

Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 30. Maddesinin 4. Fıkrası şu şekildedir: “İdare, başka bir idareden kendisine resmî yazışma kapsamında iletilen ve e-Yazışma Teknik Rehberi’nde tanımlanan kurallara uygun şekilde hazırlanmamış bir belgeyi reddetme hakkına sahiptir. Bu durumda, kendisine iletilen belgeyi reddeden idare, gönderen idareye bu durumu sebepleriyle birlikte belgenin kendisine ulaştığı tarihi takip eden ikinci iş gününün sonuna kadar bildirir.

TC Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi’nin resmi sitesinde, e- Yazışma Projesi hakkında “*Kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaların elektronik ortamda güvenli bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla başlatılan e-Yazışma Projesi, Dijital Dönüşüm Ofisimiz koordinasyonunda yürütülmektedir.*” açıklaması mevcuttur. (<https://cbddo.gov.tr/projeler/e-yazisma/>)

Yukarıda belirtilen yönetmelik ve açıklamadan anlaşılabacağı üzere E-yazışma Teknik Rehberi kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaları düzenlemekte olup avukatların gönderdiği dilekçe ve başvuruları kapsamamaktadır.

Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4. Maddesinin (ğ) bendine göre gerçek kişiler, kamu ya da özel hukuk tüzel kişileri kep hesabı sahibi olabilmektedir.

Yönetmeliğe göre; KEP sistemi "*bir elektronik iletinin tarafları veya muhatapları arasında KEP hesabı vasıtasıyla hukukî ve teknik güvenliğe sahip bir şekilde gönderilip alınmasını sağlamak ve güvenli iletişimde bulunmak gibi amaçlarla kullanılır.*" şeklinde, KEP iletisi ise "*KEP sistemi içerisinde KEPHS tarafından üretilen KEP delilini içeren ve KEPHS'nin işlem sertifikası ile imzalanmış iletî*" şeklinde

tanımlanmıştır.

Yönetmeliğin 15. Maddesinin 1.fıkrasına göre ise KEPHS'nin KEP sistemi üzerinden sunduğu hizmetlere ilişkin olarak oluşturduğu kayıtlar ile KEP delilleri senet hükmündedir ve aksi ispat edilmeye kadar kesin delil sayılmaktadır.

E-Yazışma Teknik Rehberinde Kamu kurum ve kuruluşları için EYP (elektronik yazışma paketi) formatında elektronik yazı öngörülmesinin temel amacı, kurum ve kuruluşlar adına elektronik yazıyı imzalayan bakan, müdür, amir, başkan gibi yetkililerin görevi ve yetkisini tespittir.

Avukatlar ise kendi adlarına KEP iletisi gönderdiğinden KEP iletisini elektronik olarak imzalamış olmaları iletinin kimden geldiğinin tespiti açısından hukuken yeterlidir.

Avukatların gönderdiği KEP iletileri alıcı hesabına ulaştığı anda hukuki sonuç doğurmakta olup kamu kurum ve kuruluşlarının gelen KEP iletilerini reddetmesi ve kayıt altına almaması Avukatlık Kanununa ve e-yazışma ile ilgili mevzuata aykırıdır.

Belirtilen nedenlerle, Avukatların elektronik imzaları ile gönderdiği KEP iletilerinin;

- a. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe tabi olmadığı,
- b. e-Yazışma Teknik Rehberinin avukatları kapsamadığı,
- c. İleti eklerinin EYP formatında olmasının gerekmediği, e-imzalı olmasının yeterli olduğu
- d. İletilerin alıcı hesabına ulaştığında hukuki sonuç doğurduğundan reddedilmesi, kayıt altına alınmaması ve iade edilmesinin mevzuata aykırı olduğu

Hususlarında bakanlığınıza bağlı tüm birimlerin bilgilendirilmesini, sonucundan birliğimize bilgi verilmesini talep ederiz.

Saygılarımızla,

Av. Veli KÜÇÜK
Başkan a.
Genel Sekreter

Ek:

- 1-T.C Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığına
- 2-T.C. CUMHURBASKANLIGI Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı Dijital Uzmanlık, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı
- 3-Dağıtım Listesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak doğrulama <http://dogrulama.barobirlik.org.tr> adresinden 5bfe4b3b kodu ile yapılabilir.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
Bilişim Komisyonu

EK-3

DAĞITIM LİSTESİ

- 1- Adalet Bakanlığı
- 2- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- 3- T.c. Çevre,şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- 4- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- 5- Dışişleri Bakanlığı
- 6- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- 7- Gençlik ve Spor Bakanlığı
- 8- Hazine ve Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü
- 9- İçişleri Bakanlığı
- 10- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- 11- Milli Eğitim Bakanlığı
- 12- Milli Savunma Bakanlığı
- 13- Sağlık Bakanlığı
- 14- Sanayi ve Teknolojileri Bakanlığı
- 15- Tarım ve Orman Bakanlığı
- 16- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
- 17- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü

Sayı : E-82405986-708.01-274/15829
Konu : Avukatlar Tarafından Gönderilen KEP
İletileri

17.08.2022

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün (Avukatlık İşleri Şube Müdürlüğü) 24.06.2022 tarihli ve E-92358809-045.02-30959/20139 sayılı yazısı.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde gönderilen Başkanlığınızın 09.06.2022 tarihli ve E-52482138-802-19113 sayılı yazısı uyarınca bir kısım hususlara ilişkin değerlendirme yapılarak cevap verilmesi istenilmiştir.

1-Hâlihazırda avukatların KEP iletilerini UYAP Bilişim Sistemine gönderip gönderemedikleri: UYAP bilişim sistemi, avukatlar dahil KEP üzerinden gönderilen bütün paketleri kabul etmektedir.

2-Doküman Yönetim Sisteminin, e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olmayan veya Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve yönetmelik hükümleri gereğince düzenlenmeyen iletileri kabul etmemesi şeklinde yazılımsal bir kontrolün bulunup bulunmadığı: Bu şekilde bir kontrol bulunmamakta olup, e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olan ya da olmayan (içerisinde EYP paketi olmayan standart KEP postaları) bütün KEP iletiler UYAP bilişim sistemine kabul edilmektedir.

3- Avukatların KEP üzerinden gönderdikleri iletileri, e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine ve Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlemelerinin teknik olarak mümkün olup olmadığı: Avukatların, kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları tarafından kendilerine sunulan web arayüzünü kullanmaları nedeniyle, gerekli teknik değişikliği ilgili hizmet sağlayıcılar tarafından yapılabileceği değerlendirilmiştir.

4- KEP üzerinden gönderilen evrakların e-Yazışma Teknik Rehberine uyumluluk göstermesi yönünde bir zorunluluk bulunup bulunmadığı: Cumhurbaşkanlığınca, kamu kurumlarının birbirleri arasındaki yazışmalar konusunda kriterler belirlenmiş olup (e-Yazışma Teknik Rehberine uyumluluk), KEP standartları arasında, bilindiği kadarı ile içerisinde EYP paketi bulundurması zorunlu değildir.

Bilgilerinize arz ve rica ederim.

Mehmet Murat TUZCU
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

Ek : İlgi sayılı yazı.

Dağıtım :
Gereği:
Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Bilgi:
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Ergazi Mah. Fatih Sultan Mehmet Bulvarı No: 448/B PK.06370 Yenimahalle/ANKARA
Telefon No : (0312) 293 20 00 Fax No: (0312) 293 22 22
e-posta : entegrasyon.bigm@adalet.gov.tr
Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Rasim ÜNAL
Unvan : Alan Uzmanı
Telefon No : (0312) 293 25 87

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 92358809-152.99/30959/20139

24.06.2022

Konu : İade Evrak

BİLGİ İŞLEM GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığının yazımıza ekli 09.06.2022 tarih ve E-52482138-802-19113 sayılı yazısında, avukatların KEP iletilerinin Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe tabi olmadığını, bu nedenle iletilerin EYP formatında olmasının zorunlu olmadığını belirttiği anlaşıldığından, söz konusu yazı gereğinin takdir ve ifası için ilişikte gönderilmiştir. Bilgilerinize arz ederim.

Emre YURTALAN
Hâkim
Genel Müdür Yardımcısı

Ek : Türkiye Barolar Birliğinin Yazısı (7 sayfa)

Bu Belge, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır. Ayrıca fiziki ortamda gönderilmeyecektir.

Namık Kemal Mah.Milli Müdafı Cad. No:22 Kızılay/ANKARA Ayrıntılı bilgi için irtibat : Avukatlık Bürosu
Telefon: 0312 414 81 33 Faks: 0312 219 44 28 e-posta: higm@adalet.gov.tr Elektronik ağı: www.higm.adalet.gov.tr

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
Bilişim Komisyonu

Sayı : E-52482138-802-19113
Konu : Avukatların Gönderdiği KEP İletileri
Hakkında

09.06.2022

DAĞITIM YERLERİNE

İLGİ : a) Türkiye Barolar Birliğinin 30.03.2022 tarih ve E-52482138-819-10463 sayılı yazısı

a. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığının, 18.05.2022 tarih ve E-56389734-719-6038 sayılı cevabi yazısı

Bazı kamu kurum ve kuruluşlarının, avukatlardan gelen KEP (Kayıtlı Elektronik Posta) iletilerini, 10.6.2020 tarih ve 31151 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve yönetmelik hükümleri gereğince düzenlenen e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olmadığı gerekçesi ile kabul etmemesi ve kayıt altına almaması nedeni ile Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığına ilgi a yazı gönderilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı, ilgi b yazısı ile “elektronik yazıların kurumlar tarafından işleme alınması hususunun kurumların takdirinde olduğu ve bu nedenle konunun doğrudan ilgili kurumlar nezdinde çözümlenmesi gerektiği” şeklinde cevap vermiştir.

Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 30. Maddesinin 4. Fıkrası şu şekildedir: “İdare, başka bir idareden kendisine resmî yazışma kapsamında iletilen ve e-Yazışma Teknik Rehberi’nde tanımlanan kurallara uygun şekilde hazırlanmamış bir belgeyi reddetme hakkına sahiptir. Bu durumda, kendisine iletilen belgeyi reddeden idare, gönderen idareye bu durumu sebepleriyle birlikte belgenin kendisine ulaştığı tarihi takip eden ikinci iş gününün sonuna kadar bildirir.

TC Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi’nin resmi sitesinde, e- Yazışma Projesi hakkında “*Kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaların elektronik ortamda güvenli bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla başlatılan e-Yazışma Projesi, Dijital Dönüşüm Ofisimiz koordinasyonunda yürütülmektedir.*” açıklaması mevcuttur. (<https://cbddo.gov.tr/projeler/e-yazisma/>)

Yukarıda belirtilen yönetmelik ve açıklamadan anlaşılabacağı üzere E-yazışma Teknik Rehberi kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaları düzenlemekte olup avukatların gönderdiği dilekçe ve başvuruları kapsamamaktadır.

Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4. Maddesinin (ğ) bendine göre gerçek kişiler, kamu ya da özel hukuk tüzel kişileri kep hesabı sahibi olabilmektedir.

Yönetmeliğe göre; KEP sistemi "*bir elektronik iletinin tarafları veya muhatapları arasında KEP hesabı vasıtasıyla hukukî ve teknik güvenliğe sahip bir şekilde gönderilip alınmasını sağlamak ve güvenli iletişimde bulunmak gibi amaçlarla kullanılır.*" şeklinde, KEP iletisi ise "*KEP sistemi içerisinde KEPHS tarafından üretilen KEP delilini içeren ve KEPHS'nin işlem sertifikası ile imzalanmış ilet*" şeklinde

tanımlanmıştır.

Yönetmeliğin 15. Maddesinin 1.fikrasına göre ise KEPHS'nin KEP sistemi üzerinden sunduğu hizmetlere ilişkin olarak oluşturduğu kayıtlar ile KEP delilleri senet hükmündedir ve aksi ispat edilmeye kadar kesin delil sayılmaktadır.

E-Yazışma Teknik Rehberinde Kamu kurum ve kuruluşları için EYP (elektronik yazışma paketi) formatında elektronik yazı öngörülmesinin temel amacı, kurum ve kuruluşlar adına elektronik yazıyı imzalayan bakan, müdür, amir, başkan gibi yetkililerin görevi ve yetkisini tespittir.

Avukatlar ise kendi adlarına KEP iletisi gönderdiğinden KEP iletisini elektronik olarak imzalamış olmaları iletinin kimden geldiğinin tespiti açısından hukuken yeterlidir.

Avukatların gönderdiği KEP iletileri alıcı hesabına ulaştığı anda hukuki sonuç doğurmakta olup kamu kurum ve kuruluşlarının gelen KEP iletilerini reddetmesi ve kayıt altına almaması Avukatlık Kanununa ve e-yazışma ile ilgili mevzuata aykırıdır.

Belirtilen nedenlerle, Avukatların elektronik imzaları ile gönderdiği KEP iletilerinin;

- a. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe tabi olmadığı,
- b. e-Yazışma Teknik Rehberinin avukatları kapsamadığı,
- c. İletî eklerinin EYP formatında olmasının gerekmediği, e-imzalı olmasının yeterli olduğu
- d. İletilerin alıcı hesabına ulaştığında hukuki sonuç doğurduğundan reddedilmesi, kayıt altına alınmaması ve iade edilmesinin mevzuata aykırı olduğu

Hususlarında bakanlığınıza bağlı tüm birimlerin bilgilendirilmesini, sonucundan birliğimize bilgi verilmesini talep ederiz.

Saygılarımızla,

Av. Veli KÜÇÜK
Başkan a.
Genel Sekreter

Ek:

- 1-T.C Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığına
- 2-T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı Dijital Uzmanlık, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı
- 3-Dağıtım Listesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak doğrulama <http://dogrulama.barobirlik.org.tr> adresinden 5bfe4b3b kodu ile yapılabilir.

Oğuzlar Mahallesi Barış Manço Caddesi Av. Özdemir Özok Sokak No:8 Balgat

Telefon No: (0 312)292 59 00 Faks No: (0 312)286 31 00

e-Posta: tbb@barobirlik.org.tr İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr

Bilgi için: Elif AYVAZ

Komisyon Sekreterliği

Telefon No: 0 312 292 59 00

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
Bilişim Komisyonu

EK-3

DAĞITIM LİSTESİ

- 1- Adalet Bakanlığı
- 2- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- 3- T.c. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- 4- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- 5- Dışişleri Bakanlığı
- 6- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- 7- Gençlik ve Spor Bakanlığı
- 8- Hazine ve Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü
- 9- İçişleri Bakanlığı
- 10- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- 11- Milli Eğitim Bakanlığı
- 12- Milli Savunma Bakanlığı
- 13- Sağlık Bakanlığı
- 14- Sanayi ve Teknolojileri Bakanlığı
- 15- Tarım ve Orman Bakanlığı
- 16- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
- 17- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
Bilişim Komisyonu

Sayı : E-52482138-819-10463
Konu : Avukatların Gönderdiği KEP İletileri
Konusunda Kamu Kurum ve
Kuruluşlarının Bilgilendirilmesi Hakkında

30.03.2022

T.C CUMHURBAŞKANLIĞI DİJİTAL DÖNÜŞÜM OFİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı kamu kurum ve kuruluşları, avukatlardan gelen KEP iletilerini, 10.6.2020 tarih ve 31151 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve yönetmelik hükümleri gereğince düzenlenen e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olmadığı gerekçesi ile kabul etmemekte, kayıt altına almamaktadır.

Söz konusu yönetmeliğin 30. Maddesinin 4. Fıkrası şu şekildedir: *İdare, başka bir idareden kendisine resmî yazışma kapsamında iletilen ve e-Yazışma Teknik Rehberi'nde tanımlanan kurallara uygun şekilde hazırlanmamış bir belgeyi reddetme hakkına sahiptir. Bu durumda, kendisine iletilen belgeyi reddeden idare, gönderen idareye bu durumu sebepleriyle birlikte belgenin kendisine ulaştığı tarihi takip eden ikinci iş gününün sonuna kadar bildirir.*

TC Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi'nin resmi sitesinde, e- Yazışma Projesi hakkında "Kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaların elektronik ortamda güvenli bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla başlatılan e-Yazışma Projesi, Dijital Dönüşüm Ofisimiz koordinasyonunda yürütülmektedir." açıklaması mevcuttur. (<https://cbddo.gov.tr/projeler/e-yazisma/>)

Yönetmelik ve E-yazışma Teknik Rehberi kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaları düzenlemekte olup avukatların gönderdiği dilekçe ve başvuruları kapsamamaktadır.

Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4. Maddesinin (ğ) bendine göre gerçek kişiler, kamu ya da özel hukuk tüzel kişileri kep hesabı sahibi olabilmektedir.

Yönetmeliğin 11. Maddesine göre; "KEP sistemi, bir elektronik iletinin tarafları veya muhatapları arasında KEP hesabı vasıtasıyla hukukî ve teknik güvenliğe sahip bir şekilde gönderilip alınmasını sağlamak ve güvenli iletişimde bulunmak gibi amaçlarla kullanılır."

Yönetmeliğin 15. Maddesinin 1.fıkrasına göre ise KEPHS'nin KEP sistemi üzerinden sunduğu hizmetlere ilişkin olarak oluşturduğu kayıtlar ile KEP delilleri senet hükmündedir ve aksi ispat edilmeye kadar kesin delil sayılmaktadır.

Avukatların gönderdiği KEP iletileri alıcı hesabına ulaştığında hukuki sonuç doğurmakta olup kamu kurum ve kuruluşlarının kendilerine gelen KEP iletilerini reddetmesi ve kayıt altına almaması Avukatlık Kanununa ve e-yazışma ile ilgili mevzuata aykırıdır.

Belirtilen nedenlerle, Avukatların gönderdiği KEP iletilerinin;

a. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe tabi olmadığı,

- b. e-Yazışma Teknik Rehberinin avukatları kapsamadığı,
- c. İleti eklerinin EYP formatında olmasının gerekmediği,
- d. İletilerin alıcı hesabına ulaştığında hukuki sonuç doğurduğu
- e. İletilerin reddedilmesi, kayıt altına alınmaması ve iade edilmesinin mevzuata aykırı olduğu

Konularında e-yazışma sistemini kullanan tüm kamu kurum ve kuruluşlarının bilgilendirilmesini, sonucundan birliğimize bilgi verilmesini talep ederiz.

Saygılarımızla,

Av. Veli KÜÇÜK
Başkan a.
Genel Sekreter

Ek:

1-Kep İleti Sorunları

2-Kep İleti Sorunları 2

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak doğrulama <http://dogrulama.barobirlik.org.tr> adresinden 5469bafd kodu ile yapılabilir.

Oğuzlar Mahallesi Barış Manço Caddesi Av. Özdemir Özok Sokak No:8 Balgat

Telefon No: (0 312)292 59 00 Faks No: (0 312)286 31 00

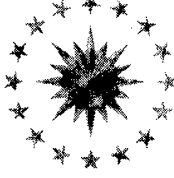
e-Posta: tbb@barobirlik.org.tr İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr

Bilgi için: Candan ÇAVDAR

Komisyon Sekreterliği

Telefon No: 0312 292 59 00

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı
Dijital Uzmanlık, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-56389734-719-6038

18.05.2022

Konu : e-Yazışma Teknik Rehberi

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 25 Ağustos 2011 tarihli ve 28036 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik".
b) 10 Haziran 2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik".
c) 30.03.2022 tarihli ve 52482138-10463 sayılı yazınız.

İlgi (c) yazınızda, kamu kurum ve kuruluşlarına avukatlar tarafından gönderilen kayıtlı elektronik posta (KEP) iletilerinin bazı kurum ve kuruluşlar tarafından e-Yazışma Teknik Rehberi kriterlerine uygun olmadığı gerekçesi ile reddedildiği ve e-Yazışma Teknik Rehberinin avukatları kapsamadığı belirtilerek bu uygulamanın mevzuata aykırı olduğu hususunda tüm kamu kurum ve kuruluşlarının bilgilendirilmesi talep edilmektedir.

Başkanlığımız koordinasyonunda yürütülen e-Yazışma Projesi kapsamında; kamu kurumları arasında elektronik ortamda iletilecek resmi yazışmalar ile bunların üst verilerini ve elektronik imzalarını taşıyacak EYP yapısının nasıl oluşturulacağını kapsamlı olarak belirleyen e-Yazışma Teknik Rehberinin 2.0 sürümü Ağustos 2020'de yayımlanmıştır. Bu doğrultuda kamu kurum ve kuruluşlarının 30.04.2021 tarihine kadar e-Yazışma Paketi (EYP) 2.0 çalışmalarını tamamlaması gerektiği bildirilmiştir.

İlgi (b) Yönetmeliğin "Belgenin elektronik ortamda gönderilmesi ve alınması" başlıklı 30 uncu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "*İdare, resmî yazışma kapsamında kendisine iletilen ve e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun şekilde hazırlanmış belgeleri işleme koymakla yükümlüdür.*" hükmü ile kamu kurumlarının elektronik ortamda gönderilen belgelerin e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uyumluluğu zorunlu kılınmıştır.

İlgi (a) Yönetmelikte ise KEP sistemi "*bir elektronik iletinin tarafları veya muhatapları arasında KEP hesabı vasıtasıyla hukukî ve teknik güvenliğe sahip bir şekilde gönderilip alınmasını sağlamak ve güvenli iletişimde bulunmak gibi amaçlarla kullanılır.*" şeklinde, KEP iletisi ise "*KEP sistemi içerisinde KEPHS tarafından üretilen KEP delilini içeren ve KEPHS'nin işlem sertifikası ile imzalanmış ilet*" şeklinde tanımlanmıştır.

Bu kapsamda, KEP sisteminin bir elektronik iletinin tarafları veya muhatapları arasında KEP hesabı vasıtasıyla hukukî ve teknik güvenliğe sahip bir şekilde gönderilip alınmasını sağladığı,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: DCF0317C-CB0F-4723-8DB6-C8DBFC19E88C

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/cbddo-ebys>

Cumhurbaşkanlığı Çankaya Yerleşkesi Ziaur Rahman Cad. 06550 Çankaya/ Ankara/

Türkiye

Tel: 0 312 969 3900 0 312 969 3901

KEP Adresi : cbddo@hs01.kep.tr

e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun şekilde oluşturulmayan elektronik yazıların kurumlar tarafından işleme alınması hususunun kurumların takdirinde olduğu ve bu nedenle ilgi (c) yazınızda belirtilen konunun doğrudan ilgili kurumlar nezdinde çözümlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

Dr. Ali Taha KOÇ
Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı

EK-7

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-18359821-700-4833
Konu : Avukatların Gönderdiği
KEP İletileri Hk.

30.06.2022

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.06.2022 tarihli ve 19113 sayılı yazınız.

Bakanlığımız, KEP yazışmalarında kullanmak üzere kurum adına bir adet KEP hesabı olarak merkez ve taşra birimlerinin tüm yazışmalarını bu adres aracılığı ile merkezden gerçekleştirmektedir.

İçerisine EYP paketi eklenmiş şekilde gelen KEP iletilerinin üstverisinde yer alan Hedef Kurum Kimlik Kodu bilgileri okunarak iletiler merkez veya taşra teşkilatına otomatik yönlendirilmektedir.

Bakanlığımıza EYP paketi eklenmeden “Standart İleti” şeklinde gelen KEP iletilerinde ise üstveriler otomatik okunamadığı için, paketlerin kullanıcılar tarafından kontrol edilerek gerekirse sisteme el ile kaydedilmesi amacıyla Bakanlık Genel Evrak Biriminin hatalı postalar sayfasında düşürülmektedir. Hatalı gelen standart ya da e-yazışma paketlerin (eksik veya hatalı paketler) evrak kayıt yetkilisi tarafından EML'sinin indirilerek gelen evrak kaydı yapılması sağlanmıştır. Kullanıcı bu sayede “EML İndir” butonu ile hatalı olan KEP'in üst yazı ve eklerini indirerek gelen evrak kaydını yapabilmektedir. Bu aşamadan sonra KEP iletilerindeki içerik sisteme manuel eklenerek ilgili birime havalesi yapılabilir ya da birime hatalı gelen veya içeriği olmayan yazılar reddedildiği takdirde sistem üzerinden cevapla seçeneği ile karşı tarafa üst yazı ile iade edildiği bildirilmektedir.

Ayrıca Elektronik imzası olduğu halde EYP paketi oluşturamayan vatandaşlarımız, Bakanlığımızın resmi internet sitesinde yer alan <https://www.icisleri.gov.tr/> “Hizmetlerimiz > İçişleri Bakanlığı > e-Dilekçe” adımlarını takip ederek “E-Dilekçe sayfası” üzerinden <https://www.e-icisleri.gov.tr/EVRAK/Dilekce/DilekceBasvuru.aspx> Bakanlığımızın merkez ve taşra teşkilatına bağlı tüm birimlerine doğrudan elektronik dilekçe gönderebilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Kemal SUCAK

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 3WPz9H-iqogV5-2CDQ7a-gKIctR-PUnQSOV2 Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

İnönü Bulvarı No:4 Bakanlıklar 06644 Ankara
Telefon No: (312)422 46 31 Faks No: (312)417 49 66
e-Posta: bilgiislem@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.e-icisleri.gov.tr/>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Murat BÜYÜK
Şef
Telefon No: (312)422 46 31

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 3WPz9H-iqogV5-2CDQ7a-gKIctR-PUnQSOV2 Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

İnönü Bulvarı No:4 Bakanlıklar 06644 Ankara
Telefon No: (312)422 46 31 Faks No: (312)417 49 66
e-Posta: bilgiislem@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.e-icisleri.gov.tr/>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Murat BÜYÜK
Şef
Telefon No: (312)422 46 31

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-10646188-703.01[703.01]-4398638

10.08.2022

Konu : Avukatların Gönderdiği KEP İletileri Hk.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.06.2022 Tarihli 19113 Sayılı Yazınız.

Avukatların gönderdiği KEP iletileri hakkındaki ilgi yazınız incelenmiş olup, Bakanlığımız KEP hesabına başka kurum ve kuruluşlardan gelen resmi yazılardan elektronik yazışma paketine (EYP) uygun olmayanların sisteme aktarımı yapılamadığından Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar gereğince uygunluk sağlanamayan evrak gerekçeli açıklamalarla birlikte yönlendirme butonu kullanılarak iade edilmekte, ancak UYAP üzerinden gönderilen mühürlü yazılar udf formatıyla geldiğinden ve BELGENET sistemine bu formatlı evrakın (pdf uzantılı hariç tüm evrak) aktarımı yapılamadığından sistemde kalmaktadır.

Konu hakkında Cumhurbaşkanlığı Digital Dönüştürme Ofisi ile yapılan görüşmede; dijital evrak usul ve esaslarında pdf formatının geçerli olduğundan, harici evrakların da bu nedenle iadesinin mümkün olduğu, ayrıca Türksat BELGENET sorumluları ile yapılan görüşmede ise; UYAP üzerinden udf formatlı evrakın sisteme uyarlı olmadığı ve aktarımı sağlanamadığından kullanıcı tarafından iade edilebildiği bilgisi alınmıştır.

Bu nedenle; gerek bahse konu Avukatlardan, gerekse başka şahıslardan gelen resmi yazılardan elektronik yazışma paketine (EYP) uygun olmayanların sisteme aktarımının yapılabilmesi için bazı Avukatların gönderdiği gibi elektronik yazışma paketine uygun (EYP) pdf uzantılı iletilerin gönderilmesi veya iletilerin udf ile birlikte pdf uzantılı gönderilmesi halinde mevcut sorunların giderilebileceği düşünülmektedir.

Gereği bilgilerinize rica ederim.

İbrahim KAYADEMİR
Bakan a.
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı V.

Ek: Türksat Cevap Mail Çıktısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: AD9DAB1C-E5E3-45D4-A822-912D3BE45EAA

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mahallesi 2177. Sokak No: 10/A 2. Kat Pk: 06510 Çankaya /

ANKARA

Tel: (0312) 705 50 51

E-Posta : dhdb@ailevecalisma.gov.tr

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Zeynep DİNÇ

Sürekli İşçi-4/D

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
Hukuk Müşavirliği

Sayı : E-60772072-710.04-6009661

01.09.2022

Konu : KEP üzerinden gönderilen evraklar hk.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

Kayıtlı Elektronik Posta (KEP), e-posta teknolojik altyapısını kullanan, bununla birlikte e-postanın gönderim ve alımına dair kanıtların oluşturulup saklandığı hukuken geçerli bir e-posta iletim hizmetidir. KEP resmi yazışmaların elektronik ortamda mevzuata uygun, uluslararası standartlarda ve teknik olarak güvenli bir şekilde yapılmasına olanak sağlayan bir sistemdir. Genel Müdürlük olarak 15.07.2017 tarihinden itibaren elektronik yazışmalarımız KEP adreslerimiz üzerinden sağlanabilmektedir. Kamu kurum ve kuruluşları ile yapılan yazışmalarda Kalkınma Bakanlığı Teknik Rehberine uygunluk zorunluluğu bulunduğundan, sözü edilen kurumların kendi aralarındaki yazışmalarda elektronik yazışma paketi (eyp) kullanılmakta; bu sayede gönderici tarafından gönderilen eyp'nin doğrulanabilir kimlik, imza vb. gibi bilgilerine erişilebilmektedir.

Genel Müdürlüğümüz, kurumumuza gelen talepleri hızlı ve etkin bir şekilde karşılamak adına kamu kurum ve kuruluşları dışından gönderilen KEP iletilerini de değerlendirmektedir. Bu kapsamda birliğinize bağlı avukatların gönderdiği iletiler evrak birimimizce soru konusu edilmiş ve gerekli incelemeler yapılmıştır. Avukatlar tarafından gönderilen iletilerde kep hesapları üzerinden kişi tespiti yapılamadığından gönderici bilgisine ulaşamamaktadır. Bu nedenle düz metin şeklinde gönderilen iletiler ile word, jpeg, tif, imzasız pdf şeklinde gönderilen ana metinlerde kimlik ve imza bilgisi tespiti yapılamadığından kep iletileri iade edilmektedir. Avukatlar tarafından gönderilen iletilerin işleme alınabilmesi ancak talep evrakının (evrakın ekleri için bir format sınırlaması bulunmamaktadır) elektronik imzalı olması ile mümkündür.

Konuyla ilgili birliğinize bağlı avukatların bilgilendirilmesi ve herhangi bir hak kaybına mahal vermemek adına gerekli hassasiyetin gösterilmesi hususunda;

Gereğini rica ederim.

Ömer Sinan BAYÇELEBİ
Genel Müdür a.
Birinci Hukuk Müşaviri

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: CC54DC9C-3DCF-40AA-82B0-51B4F0C2EE48

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tapu-ebys>

Dikmen Cad. No:14 Çankaya/Ankara

Tel: 3125514163 Faks: 3124136234

www.tkgm.gov.tr

KEP Adresi : hukukmusavirligi@tkgm.hs01.kep.tr

Bilgi için: Mehmet AY
Mühendis

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2022/789

Karar No:2022/2203

TEMİZ EDEN (DAVACI) : ... Petrol Ürünleri İnşaat Taahhüt Gıda

Oto Ürünleri Turizm İthalat İhracat Ltd. Şti.

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Belediye Başkanlığı

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı şirket tarafından, Şahinbey Belediye Başkanlığı'nca 06/12/2021 tarihinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesi kapsamında pazarlık usulü ile yapılan ... ihale kayıt numaralı "Köprülü Kavşak İnşaatı Yapım İşi" ihalesine davet edilmesi istemiyle yapılan 24/11/2021 tarihli başvurunun zımnen reddine yönelik işlem ile anılan ihalenin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce verilen kararda;

Davacı tarafından, uyuşmazlık konusu ihaleye davet edilmesi istemiyle yapılan 24/11/2021 tarihli başvurunun zımnen reddine yönelik işlemin iptali istemi yönünden yapılan değerlendirmede;

Davacı tarafından KEP sistemi üzerinden 24/11/2021 tarihinde, davalı idareye, ... ihale kayıt numaralı "Köprülü Kavşak İnşaatı Yapım İşi" ihalesine davet edilme istemli başvurunun yapıldığı, KEP sistemi tarafından iletilen davalı belediye tarafından okunduğuna ilişkin bilginin davacıya iletilmediği, ancak KEP sisteminden gelen başvuruların (dilekçelerin) belediyelerin kullandıkları sistem olan EBYS'ye aktarılmadan önce sistem tarafından taranarak uygun formatta olanların sisteme aktararak okunur hâle geldiği, hatalı formatta olup açılmayan iletilerin hatalı postalar sayfasına atıldığı, davacının başvurusunun da hatalı posta olduğu ve davalı idare tarafından okunmadığı, İçişleri Bakanlığı Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün dava konusu başvuruya ilişkin yazdığı ... tarih ve ... sayılı yazıda, "İlgi kayıtlı yazınız ile ... Petrol Ürünleri Ltd. Şti. tarafından KEP iletilmesi olarak Başkanlığınıza gönderilen 24/11/2021 tarihli belgeye istinaden ileti sahibine hata geri bildirimi yapıp yapılmadığı, yapıldı ise bilgi ve belgelerin gönderilmesi istenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda Bakanlığımız tarafından idame edilen ve Belediyelerimiz tarafından aktif olarak kullanılan e-Belediye Bilgi Sistemi EBYS modülü aracılığıyla yapılan evrak gönderme ve alma süreçleri e-Yazışma Teknik Rehberliğinde tarif edildiği üzere, oluşturulan EYP'lerin (Elektronik Yazışma Paketi) KEP (Kayıtlı Elektronik Posta) aracılığıyla gönderilmesi ve alınması şeklinde çalışmakta olup bu uygulamaların dışında "standart ileri" oluşturularak gönderilen KEP bildirimleri hatalı posta olarak tanımlanmaktadır. İlgi yazınız ekinde bahse konu evrak Başkanlığınıza 24/11/2021 tarihinde gelmiştir. İçerisinde EYP paketi olmaması nedeniyle evrak içeriği görüntülenememiş olup sistem tarafından boş evrak olarak değerlendirilmiş ve "hatalı postalar" sayfasına düşmüştür." ifadelerine yer verildiği; Bu durumda, davacı tarafından KEP üzerinden yapılan 24/11/2021 tarihli başvurunun "standart ileti" olması ve içeriğinde elektronik yazışma paketi olmaması nedeniyle belediyenin EBYS sistemine aktarılmadığı ve davalı tarafından okunmadığı, bu nedenle davacı tarafından usulüne uygun olarak yapılan bir başvuru bulunduğundan bahsedilemeyeceği, bu itibarla, başvurunun zımnen reddine ilişkin bir işlem de olmadığından, davanın esasının incelenmesine olanak bulunmadığı; Öte yandan, davacı tarafından Elektronik Tebligat Kanunu ve Yönetmeliği'nde elektronik tebligatların okunmasa bile 5 gün sonra tebliğ edilmiş sayılacağına hükme bağlandığı belirtilerek başvurunun usulüne uygun olduğu ileri sürülmüş ise de, Elektronik Tebligat Kanunu tebliğ çıkarmaya yetkili makamlar tarafından çıkarılan tebligatları kapsadığından ve davacı da elektronik tebligat çıkarmaya yetkili bir makam olmadığından, anılan Kanun'un olayda uygulanmasının mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesi kapsamında pazarlık usulü ile yapılan 2021/743859 ihale kayıt numaralı "Köprülü Kavşak İnşaatı Yapım İşi" ihalesinin iptali istemi yönünden yapılan değerlendirmede;

Köprülü kavşak yapılması planlanan yerde kavşak ve devamındaki yolun fiziki yapısı ve trafik yoğunluğu sebebiyle pek çok trafik kazasının yaşandığının, bu durumun can ve mal güvenliği açısından tehlike arz ettiğinin Gaziantep İl Emniyet Müdürlüğü'nce tespit edilerek davalı idareye bildirildiği, aynı iş için daha evvel ihaleye çıkılması ancak ihalenin idareden kaynaklanmayan sebeple iptal edilmiş olması ve bu sebeple sürecin zaten uzamış olması karşısında, can ve mal güvenliğinin bir an önce sağlanarak yol ve kavşağın tamamlanması noktasında kamu yararı olduğu, bu hâliyle ivedi olarak işe başlama zorunluluğunun bulunduğu açık olduğu, ihaleye konu işin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/1-b maddesi uyarınca pazarlık usulü ile yapılabilecek işlerden olduğu ve ihalenin ilgili Kanun hükümlerinde öngörülen usule uygun olarak gerçekleştirildiği (yaklaşık maliyetin belirlenmesi, ihaleye davet, teklif mektupları, iş deneyim belgeleri, yasaklılık sorgulamasının yapılması) anlaşıldığından, dava konusu ihale işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle, 24/11/2021 tarihli başvurunun zımnen reddine yönelik işlem yönünden davanın incelenmeksizin reddine, ihalenin iptali istemi yönünden ise davanın reddine karar verilmiştir.

TEMİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, idareye nasıl başvuru yapılacağına ilişkin belli bir usul bulunmadığı, kendilerinin davalı idareye doküman alınması talepli yaptıkları başvurunun 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. maddesi kapsamında bir başvuru olarak kabul edilmesi gerektiği, KEP adresi üzerinden yapılan başvurunun EBYS sistemine uyumsuzluk nedeniyle okunmadığı savunmasının kabul edilemez olduğu, İdare Mahkemesi'nce bu konuda incelenmeksizin ret kararı verilmesinin hukuka aykırı olduğu, trafik kazaları nedeniyle yol yapım ihalelerinde 21/b'nin şartlarının gerçekleştiğinden bahsedebilmek için olağanüstü sayıda bir kazanın olması gerektiği, ancak davalı idare tarafından anılan bölgede ne kadar sıklıkla kaza olduğu ve bu kazaların neticeleri hakkında hiçbir veri sunulmadığı, yaklaşık maliyetin hazırlanma tarihinin Valilik yazısından önce olduğu, sürecin uzaması nedeniyle ihalenin pazarlık usulü ile yapılamayacağı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, davacı tarafından KEP adresi üzerinden yapılan başvurunun EYP olmaması nedeniyle görüntülenemediği, "hatalı postalar" sayfasına düştüğü ve dolayısıyla usulüne uygun bir başvuru yapılmadığı, yapılan ihalenin ikinci ihale olduğu, ilk ihalenin belli istekler arası ihale usulü ile yapıldığı, ilk ihalenin üzerinde kaldığı firma ortaklarından birinin terör örgütü bağlantısı nedeniyle bir firma tarafından Kamu İhale Kurumu'na itirazın şikâyet yoluna gidildiği, Kurul tarafından ihaleyi kazanan firmanın ihale dışı bırakılarak düzeltici işlem belirlenmesine karar verildiği, ihaleye katılan firmaların teklif geçerlilik sürelerini uzatmaması nedeniyle ihalenin iptal edildiği, dava konusu edilen bu ihalenin Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü ile yapıldığı, bu ihaleye ilk ihalede ön yeterlilik değerlendirmesinden geçen 32 firmadan ihale yasaklısı olan istekli hariç tamamının davet edildiği, İl Emniyet Müdürlüğü tarafından köprülü kavşak çalışmasının yapılmasının talep edildiği, trafiğin düzenlenmesi için ihalenin ivedilikle yapılması gerektiği, davacı şirketin ilk ihaleye katılmadığı, işlemin ve İdare Mahkemesi kararının hukuka uygun olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ... 'İN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile İdare Mahkemesi kararının Dairemiz kararında belirtilen gerekçeyle onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

ESAS YÖNÜNDEN:

MADDİ OLAY :

1. Davalı Şahinbey Belediye Başkanlığı'nca uyuşmazlığa konu "Köprülü Kavşak İnşaatı Yapım İşi" ihalesi için ilk olarak 14/01/2021 tarihinde belli istekliler arasında ihale usulü ile ihaleye çıkmıştır.
2. Bu ihaleye, ön yeterlilik için 37 şirket katılım sağlamış ve yapılan ön yeterlilik değerlendirmesi sonucunda yeterliliği tespit edilen 32 şirket ihaleye davet edilmiştir.
3. Davet edilen şirketlerden 10 tanesi ihaleye teklif vermiş ve ihale ekonomik açıdan en avantajlı teklif veren ... Yapı Emlak İnşaat Taahhüt Turizm Taşımacılık Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. - ... Altyapı Üstyapı Sanayi ve Ticaret A.Ş. - ... Yapı İnşaat A.Ş. - ... Yapı İnşaat Metal Nakliyat Madencilik Sanayi Ticaret A.Ş. - ... İnşaat Nakliyat Petrol Madencilik ve Turizm A.Ş. iş ortaklığının uhdesinde bırakılmıştır.
4. İş ortaklarından ... Yapı İnşaat A.Ş.'nin %51 hissesine sahip ortağı ...'un terör örgütü üyeliği nedeniyle mahkumiyeti bulunduğu gerekçesiyle tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılması gerektiği yönünde ... tarih ve ... sayılı Kurul kararı alınmıştır.
5. Bunun üzerine, ihale uhdesinde bırakılan iş ortaklığı ihale dışı bırakılmıştır. Söz konusu ihaleye geçerli teklif veren şirketlere gönderilen yazı ile teklif geçerlilik sürelerinin uzatım talebi yapılmış ise de, talebin ilgili şirketler tarafından kabul edilmemesi üzerine ihalede geçerli teklif kalmadığından, 15/09/2021 tarihinde ihale iptal edilmiştir.
6. Anılan ihalenin iptal edilmesinin akabinde Gaziantep Valiliği'nin ... tarih ve E-... sayılı yazısı ile, Yeşilvadi Bulvarı ve Özdemirbey Caddesi kesişimindeki mevcut kavşakta yoğun trafik sıkışıklığı yaşandığı ve devamındaki Mavikent- Akkent Mahallelerine bağlantı yolu olarak kullanılan mevcut yolda fiziki yapısı sebebiyle birçok ölümlü, yaralamalı ve maddi hasarlı trafik kazaları meydana geldiği, ayrıca yapımı devam etmekte olan Şehir Hastanesi'nin de yakın zamanda faaliyete gireceği göz önüne alındığında bahsi geçen yol ve kavşakta trafik akışının daha da artacağı, bu durumun can ve mal güvenliğini tehdit edeceği, bu nedenle "Köprülü Kavşak İnşaatı Yapım İşi"nin ivedilikle ihale edilmesinin gerektiğinin belirtilmesi üzerine, köprülü kavşak yapım ihalesinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesi uyarınca "Pazarlık Usulü" ile gerçekleştirilmesi için Şahinbey Belediye Başkanı'nın 15/11/2021 tarihli Oluru ile ihale onay belgesi düzenlenmiştir.
7. ... tarihinde gerçekleştirilen ... ihale kayıt numaralı dava konusu yapım işi ihalesine, daha önce aynı iş için "Belli İstekliler Arasında İhale Usulü" ile yapılan ihalede yeterli görülen 32 şirketten yasaklanmasına karar verilen biri hariç 31 şirketin tamamı davet edilmiş, ihaleye 6 istekli tarafından teklif verilmiş, 3 isteklinin teklifi geçerli kabul edilmiştir.
8. İhale konusu işin yaklaşık maliyeti 158.900.833,13-TL olup, 30/12/2021 onay tarihli ihale komisyonu kararı ile ihalenin en avantajlı teklifi veren ... İnşaat ve Ticaret Limited Şirketi üzerinde bırakılmasına karar verilmiş ve anılan şirket ile 13/01/2022 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.
9. Davacı şirket tarafından, ihalenin pazarlık usulüyle yapılacağına öğrenilmesi üzerine, söz konusu ihaleye davet edilmesi istemiyle yapılan 24/11/2021 tarihli başvurunun zımnen reddine yönelik işlem ile anılan ihalenin iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5. maddesinin birinci fıkrasında, idarelerin, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu; dördüncü fıkrasında, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulünün ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu, diğer ihale usullerinin Kanun'da belirtilen özel hâllerde kullanılabileceği; 18. maddesinde, idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde uygulanacak usullerin; açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü ve pazarlık usulü olduğu kurala bağlanmıştır.

4734 sayılı Kanun'un "Pazarlık usulü" başlıklı 21. maddesinde, "Aşağıda belirtilen hâllerde pazarlık usulü ile ihale yapılabilir:

...

b) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hâllerde veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması. (...)

(b), (c) ve (f) bentlerinde belirtilen hâllerde ilan yapılması zorunlu değildir. İlan yapılmayan hâllerde en az üç istekli davet edilerek, yeterlik belgelerini ve fiyat tekliflerini birlikte vermeleri istenir." kuralına yer verilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un "İhale ve ön yeterlilik dokümanının verilmesi" başlıklı 28. maddesinde ise, "İhale ve ön yeterlilik dokümanı idarede bedelsiz görülebilir. Ancak, ön yeterlilik veya ihaleye katılmak isteyen isteklilerin bu dokümanı almaları zorunludur. Doküman bedeli, basım maliyetini aşmayacak ve rekabeti engellemeyecek şekilde idarelerce tespit edilir. İlan yapılmayan ihalelerde, ihale dokümanı sadece idare tarafından davet edilenlere satılır." kuralına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

1. Davacı şirket tarafından, dava konusu "Köprülü Kavşak İnşaatı Yapım İşi" ihalesine davet edilmesi istemiyle yapılan 24/11/2021 tarihli başvurunun zımnen reddine yönelik işlemin iptali istemi yönünden;

Dava dosyasının incelenmesinden, davalı idarece uyuşmazlığa konu işin 4734 sayılı Kanun'un 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü ile ihaleye çıkarıldığı, davacı şirketin davalı idareye 24/11/2021 tarihli dilekçe ile KEP adresi üzerinden müracaat ederek ihaleye kendilerinin de katılması için davetiye ve ihale dokümanının verilmesini talep ettiği, bu talebin davalı idarece zımnen reddi üzerine zımnen ret işleminin iptali ile ihalenin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacı tarafından KEP adresi üzerinden yapılan başvurunun, davalı idare sistemi tarafından kabul edildiği ve idareye iletildiği, davacının eklediği belgelere göre de aynı gün okunduğunun anlaşıldığı, buna göre, davalı idare tarafından yapılan iletinin "hatalı postalar" sayfasına düştüğü iddiasının kabul edilemeyeceği, davacının yaptığı başvurunun idare tarafından okunmasını sağlamak gibi bir yükümlülüğü bulunmadığı açıktır.

Bununla birlikte, pazarlık usulü ile gerçekleştirilen dava konusu ihaleye, davalı idare tarafından belli istekliler arasında ihale usulü ile gerçekleştirilen 14/01/2021 tarihli ilk ihalede ön yeterlilik değerlendirmesini geçen 32 şirketten, Kamu İhale Kurulu kararı ile değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilen şirket hariç 31 şirketin tamamının davet edildiği, böylece rekabetin sağlandığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, davacı şirket tarafından 24/11/2021 tarihinde yapılan başvurunun zımnen reddine yönelik işlemde ve İdare Mahkemesi tarafından verilen temyize konu kararın bu kısmında sonucu itibarıyla hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

2. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesi kapsamında pazarlık usulü ile yapılan 2021/743859 ihale kayıt numaralı "Köprülü Kavşak İnşaatı Yapım İşi" ihalesinin iptali istemi yönünden;

Aktarılan kanun hükümleri uyarınca, 4734 sayılı Kanun'a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulü olduğu ve dolayısıyla 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelerce yapılacak ihalelerde öncelikle açık ihale usulünün ve belli istekliler arasında ihale usulünün uygulanması gerektiği, diğer ihale usullerinin Kanun'da belirtilen özel hâllerde kullanılabileceği, idarelerin, ihaleleri pazarlık usulü ile yapabilmeleri için, 4734 sayılı Kanun'un 21. maddesinde aranan şartların gerçekleşmesi gerektiği açıktır.

4734 sayılı Kanun'un 21/b maddesi uyarınca gerçekleştirilen pazarlık usulü, doğal afet, salgın hastalık, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hâllerde veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması şeklinde belirlenen ihtimallerden birinin veya birden fazlasının varlığının "ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması" şartı ile birlikte gerçekleşmesi durumunda uygulama alanı bulabilecektir.

Bu bakımdan, ihale usullerinden biri olan pazarlık usulü, 4734 sayılı Kanun'un 21. maddesinde sınırlı olarak sayılan durumların gerçekleşmesi hâlinde uygulanabileceğinden, bu usûlde işlerin özelliği ve ivedilik kıstasının dikkate alınacağı açıktır.

Uyuşmazlık konusu olayda, "KöprülÜ Kavşak İnşaatı Yapım İşi" için ilk olarak 14/01/2021 tarihinde "Belli İstekliler Arasında İhale Usulü" ile ihale yapıldığı, bu ihalenin üzerinde bırakıldığı firma ortağı hakkında "FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü Üyesi Olmak" suçundan mahkumiyet kararı verildiğinden ve bahsi geçen ihalede geçerli teklif kalmadığından ihalenin iptal edildiği, Gaziantep Valiliği'nin idareye gönderdiği ... tarihli ve ... yazıda, "Yeşilvadi Bulvarı ve Özdemirbey Caddesi kesişimi kavşak ve devamında mevcut yolların fiziki yapısı itibarı ile ölümlü, yaralamalı ve maddi hasarlı birçok trafik kazasının meydana geldiğinin Gaziantep İl Emniyet Müdürlüğü'nce tespit edildiği, ayrıca bahsedilen lokasyonda belli zaman aralıklarında yoğun bir trafik sıkışıklığının yaşandığı ve trafik kazalarının daha da artarak can ve mal güvenliğini tehdit edeceğinin öngörüldüğü, bu nedenlerle Yeşilvadi Bulvarı ve Özdemirbey Caddesi kesişimi ve devamı yolun ivedi olarak fen ve sanat kurallarına uygun şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiği" hususlarının belirtildiği, bahsi geçen bu hususlar can ve mal güvenliği açısından tehdit oluşturduğu için yapım çalışmalarına hızla başlanması gerektiğinden idarece köprülÜ kavşak yapımı için pazarlık usulü ile ihaleye çıkıldığı, dava konusu bu ihaleye belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ilk ihalede ön yeterlilik değerlendirmesi sonucunda yeterliliği tespit edilen 32 şirketten yasaklanmasına karar verilen biri hariç 31 şirketin tamamının davet edildiği ve ihalenin, verilen teklifler içerisinde ekonomik açıdan en uygun ve avantajlı teklif sahibi şirket üzerinde ihalenin bırakıldığı görülmektedir.

Bu itibarla, köprülÜ kavşak yapılması planlanan yerde kavşak ve devamındaki yolun fiziki yapısı ve trafik yoğunluğu sebebiyle pek çok trafik kazasının yaşandığının, bu durumun can ve mal güvenliği açısından tehlike arz ettiğinin Gaziantep İl Emniyet Müdürlüğü'nce tespit edilerek davalı idareye bildirildiği, aynı iş için daha evvel ihaleye çıkılması ancak ihalenin idareden kaynaklanmayan sebeplerle iptal edilmiş olması ve bu sebeple sürecin zaten uzamış olması karşısında, can ve mal güvenliğinin bir an önce sağlanarak yol ve kavşağın tamamlanması noktasında kamu yararı olduğu, bu hâliyle ivedi olarak işe başlama zorunluluğunun bulunduğu açık olup, ihalenin ilgili Kanun'da öngörülen usûle uygun olarak gerçekleştirildiği ve bu nedenle, dava konusu ihale işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varıldığından, temyize konu İdare Mahkemesi kararının bu kısmında da sonucu itibarıyla hukuka aykırılık görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,
2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle kısmen incelenmeksizin reddi, kısmen esastan reddi yolundaki ... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:... , K:... sayılı temyize konu kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından anılan Mahkeme kararının yukarıda belirtilen GEREKÇELERLE ONANMASINA,
3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,
4. Posta giderleri avansından artan tutarın davacıya iadesine,
5. Kullanılmayan ... -TL yürütmeyi durdurma harcının istemi hâlinde davacıya iadesine,
6. Dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine,
7. 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 24/05/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

ANKARA

7. VERGİ MAHKEMESİ**Esas No** : 2021/1473**Karar No** : 2021/1262**DAVACI** :**VEKİLİ** : AV. NAZMİYE ÇOBAS

-UETS[16488-84631-20689]

DAVALI : GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI-UETS

DAVANIN ÖZETİ : Makine Petrol Ürünleri İnşaat Taahhüt Limited Şirketi'nin 17/06/2016 ilâ 19/12/2017 tarihleri arasında ortak ve müdürü olan davacı tarafından, şirketin anılan tarihler arasındaki ikincil derecede vergi borçlarına ilişkin olarak 11/09/2021 tarihinde PTT Kep marifetiyle ikinci kez yapılan yapılandırma başvurusunun resmi kayda alınmayarak zımnen reddine ilişkin 13/09/2021 tarihli işlemin; hukuka aykırı olduğu, zira salgın hastalık nedeniyle hâlihazırda yapılan yapılandırma başvurularında elektronik yahut mobil imza şartının dahi aranmadığı, işlemi tesis eden personelin görevini açıkça kötüye kullandığı, diğer ortak ve şirket müdürleri hakkında herhangi bir takip işlemi yapılmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

Karar veren Ankara 7. Vergi Mahkemesi'nce; **davacının adli yardım istemi kabul edildikten sonra**, dava dilekçesi ve ekleri 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesi uyarınca incelenerek işin gereği görüldü;

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1.fikrasının (a) bendinde; "iptal davaları", idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davalar olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 14. maddesinin 3. fıkrasının (d) bendinde; dava dilekçelerinin dava konusu işlemin idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı yönünden inceleneceği belirtilmiş, 15. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de; kesin ve yürütülmesi zorunlu olmayan işleme karşı açılan davalarda davanın reddine karar verileceği kurala bağlanmıştır.

Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere, idari yargıda, dava konusu oluşturma açısından, idari işlemlerin kesin ve yürütülmesi zorunlu nitelikte bulunması gerekmektedir. Buradaki kesinlik kavramı işlemin uygulanmaya hazır, tamam, yani nihai bir işlem niteliğinde olduğunu, bir başka makamın onayına tabi olmadan doğrudan uygulanabilirliğini göstermektedir. Yürütülmesinin zorunlu olması yani icrailik vasfı ile de, kamu gücü ve kudretinin üçüncü kişiler üzerinde, doğrudan doğruya çeşitli hukuki sonuçlar doğurmak suretiyle etkisini göstermesi olarak ifade edilmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Makine Petrol Ürünleri İnşaat Taahhüt Limited Şirketi'nin 17/06/2016 ilâ 19/12/2017 tarihleri arasında ortak ve müdürü olan davacı tarafından, ilk olarak Mahkememizin 2021/1097 esas sayılı dosyası kapsamında, 03/02/2021 tarihinde Ulus Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne şirket ortaklığı ve müdürlüğünden kaynaklı borçların yapılandırılması istemiyle yaptığı başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptalinin istenildiği, söz konusu dosya kapsamında davalı idarenin birinci savunma dilekçesinde 03/02/2021 tarihinde davacı tarafından yapılmış bir başvuru dilekçesinin bulunmadığının dermeyer edilmesi ve yapılandırma başvurularının devam ettiğinin belirtilmesi üzerine davacının, vekili aracılığıyla 11/09/2021 tarihinde PTT KEP sistemi üzerinden anılan dönem borçlarının yapılandırılmasının istenildiği, başvuruya ilişkin olarak 13/09/2021 tarihli "KEP İletisinin Kalkınma Bakanlığı e-yazışma teknik rehberi kriterlerine uygun olmaması nedeniyle Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 28/4.maddesi uyarınca kayıt altına alınmadığının" bildirimine ilişkin elektronik iletinin, yapılandırma başvurusunun kayıt altına alınmayarak zımnen reddi kabul edilerek iptali istemiyle huzurdaki davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, dava konusu işlem, her ne kadar davacı tarafından yapılandırma başvurusunun kayıt altına alınmayarak zımnen reddi şeklinde nitelendirilmekte ise de; dava konusu edilen işlemin yapılandırma istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin olmadığı, 2577 sayılı Kanun

T.C.

ANKARA

7. VERGİ MAHKEMESİ

Esas No : 2021/1473

Karar No : 2021/1262

kapsamında "zımni ret" şartlarını sağlamadığı gibi sarih bir ret işlemi nev'inde de olmadığı, sadece bilgilendirme niteliğinde bir yazı olduğu, bu haliyle dava konusu edilen işlemin doğrudan uygulanabilir nitelikte bir hukuki tasarruf olmadığı, davacının var olan mevcut durumunda bir değişiklik yaratmadığı, idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem mahiyetinde olmadığı sonuç ve kanaatine varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-b maddesi uyarınca **davanın incelenmeksizin reddine**, adli yardım talebinin kabul edilmesi nedeniyle başlangıçta alınmayan ve aşağıda dökümü yapılan 78,80-TL yargılama gideri ile 59,30-TL maktu karar harcının davacıdan alınmasına, fazladan yatırıldığı anlaşılan 13,40-TL vekâlet pulunun kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, **kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren otuz (30) gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere**, 29/09/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
FİLİZ ZEHRA GÜRMERİÇ

Üye
ŞENOL SANCAK

Üye
TUGAY CAN GÜRSAZ

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı	:	59,30 TL
Vekâlet Suret Harcı:		8,50 TL
Posta Gideri	:	11,00 TL
TOPLAM		: 78,80 TL

ANKARA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
4. VERGİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2021/3230
KARAR NO : 2021/2533

İSTİNAF İSTEMİNDE BULUNAN

(DAVACI) :
VEKİLİ : AV. NAZMIYE ÇOBAS
-UETS[16488-84631-20689]

KARŞI TARAF (DAVALI) : GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. HATİCE MERVE KIZILKAR
Gayret Mahallesi Ahmet Hamdi Caddesi No: 48
Yenimahalle/ANKARA

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı tarafından, Makine Petrol Ürünleri İnşaat Taahhüt Limited Şirketi'nin ortak ve müdürü olduğu 17/06/2016 ilâ 19/12/2017 tarihleri arasındaki ikincil derecede vergi borçlarının yapılandırılması istemiyle 11/09/2021 tarihinde PTT Kep adresi üzerinden yapılan başvurunun reddine ilişkin 13/09/2021 tarihli işlemin iptali istemiyle açılan davayı; dava konusu işlem, her ne kadar davacı tarafından yapılandırma başvurusunun kayıt altına alınmayarak zımnen reddi şeklinde nitelendirilmekte ise de; dava konusu edilen işlemin yapılandırma istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin olmadığı, 2577 sayılı Kanun kapsamında "zımni ret" şartlarını sağlamadığı gibi sarıh bir ret işlemi nev'inde de olmadığı, sadece bilgilendirme niteliğinde bir yazı olduğu, bu haliyle dava konusu edilen işlemin doğrudan uygulanabilir nitelikte bir hukuki tasarruf olmadığı, davacının var olan mevcut durumunda bir değişiklik yaratmadığı, idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem mahiyetinde olmadığı sonuç ve kanaatine varıldığı gerekçesiyle incelenmeksizin reddeden Ankara 7. Vergi Mahkemesinin 29/09/2021 gün ve E:2021/1473, K:2021/1262 sayılı kararının; hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek kaldırılması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Mahkeme kararında hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek, istinaf isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Ankara 4. Vergi Dava Dairesince işin gereği görüldü :

İstinaf başvurusu, davacı tarafından, Makine Petrol Ürünleri İnşaat Taahhüt Limited Şirketi'nin ortak ve müdürü olduğu 17/06/2016 ilâ 19/12/2017 tarihleri arasındaki ikincil derecede vergi borçlarının yapılandırılması istemiyle 11/09/2021 tarihinde PTT Kep adresi üzerinden yapılan başvurunun reddine ilişkin 13/09/2021 tarihli işlemin iptali istemiyle açılan davayı, davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem bulunmadığı gerekçesiyle incelenmeksizin reddeden İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılması istemine ilişkindir.

2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İstinaf" başlıklı 45. maddesinin 1.fıkrasında; idare ve vergi mahkemelerinin kararlarına karşı, başka kanunlarda aksine hüküm bulunsa dahi, mahkemenin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine başvurulabileceği; 5. fıkrasında, bölge idare mahkemesinin, ilk inceleme üzerine verilen kararlara karşı yapılan istinaf başvurusunu haklı bulduğu, davaya görevsiz veya yetkisiz mahkeme, yahut reddedilmiş veya yasaklanmış hakim tarafından bakılmış olması hallerinde, istinaf başvurusunun kabulüyle, ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar vererek dosyayı ilgili mahkemeye göndereceği, bölge idare mahkemesinin bu fıkra uyarınca verilen kararlarının kesin olduğu hükümleri yer almaktadır.

7326 sayılı Bazı alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun "Ortak hükümler" başlıklı 9. maddesinde; "(1) Bu Kanunun ilgili maddelerindeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların; a) 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilgili idareye başvuruda bulunmaları, b) Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini

T.C.
ANKARA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
4. VERGİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2021/3230
KARAR NO : 2021/2533

30/9/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ise ilk taksitini 31/10/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitlerini ise bu tarihleri takip eden ikişer aylık dönemler hâlinde azami on sekiz eşit taksitte ödemeleri, şarttır. (2) Başvuru ve taksit ödeme sürelerinin son gününün resmî tatile rastlaması hâlinde süre, tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter." hükmüne yer verilmiş, Kanunun 9'uncu maddesinin 16. fıkrasında yer alan başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerinin bir aya kadar uzatılması yetkisi Cumhurbaşkanınca 27/8/2021 tarihli ve 31581 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 26/8/2021 tarihli ve 4420 sayılı Cumhurbaşkanı kararıyla kullanılarak, başvuru ve ilk taksit ödeme süreleri birer ay uzatılmıştır.

09/06/2021 tarih ve 31506 sayılı Resmî Gazete yayımlanarak yürürlüğe giren 7326 sayılı Bazı alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunda yer alan hükümler incelendiğinde, söz konusu düzenlemelerin mükelleflerin geçmiş yıllara ilişkin vergisel iş ve işlemleri için bir takım kolaylıklar sağlanması ve mükelleflerin gerek yapılandırma ve gerekse de matrah artırımı yoluyla, çeşitli nedenlerle ödemediği ya da eksik beyan ettiği vergi borçlarını ödemelerinin yolunu açmak için getirildiği anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, davacı tarafından, Makine Petrol Ürünleri İnşaat Taahhüt Limited Şirketi'nin ortak ve müdürü olduğu 17/06/2016 ilâ 19/12/2017 tarihleri arasındaki ikincil derecede vergi borçlarının yapılandırılması istemiyle 11/09/2021 tarihinde PTT Kep adresi üzerinden yapılan başvurunun reddine ilişkin 13/09/2021 tarihli işlemin iptali istemiyle açılan dava, İlk Derece Mahkemesince davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem bulunmadığı gerekçesiyle incelenmeksizin reddedilmiş ise de; dosyada mevcut bilgi ve belgelerden, davacının kep adresi üzerinden yapmış olduğu yapılandırma başvurusuna ait evrakların "gib@hs01.kep.tr" adresine 12/09/2021 tarihinde teslim edildiği ve yine aynı tarihte okunduğu, "hazinevemaliye@hs01.kep.tr" adresine ise 12/09/2021 tarihinde teslim edildiği ve 13/09/2021 tarihinde okunduğu, yukarıda yer verilen 7326 sayılı Yasada, Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyenlerin ilgili idareye başvurmalarının şart olduğu hususuna yer verildiği, ancak söz konusu başvuru evrakına ilişkin herhangi bir şekil şartı öngörülmediği, davacının da ilgili idareye yapılandırma talepli başvurusu evrakını kep adresi üzerinden ilettiği anlaşılmakla, yapılandırma başvurusunun reddi davacının menfaatini ihlal eder nitelikte idari davaya konu edilebilir bir işlem olduğu halde, anılan işlemin kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olmadığı gerekçesiyle davanın incelenmeksizin reddine ilişkin ilk derece Mahkemesi kararında usul ve hukuka uyarlık bulunmamış, istinaf isteminin kabulü ile Mahkeme kararının kaldırılmasına ve dosyanın esası incelenmek suretiyle yeniden karar verilmek üzere Mahkemesine gönderilmesine karar vermek gerekmiştir.

Açıklanan nedenlerle, istinaf başvurusunun **KABULÜNE**, Ankara 7. Vergi Mahkemesinin 29/09/2021 gün ve E:2021/1473, K:2021/1262 sayılı kararın kaldırılmasına, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 45. maddesinin 5. fıkrası uyarınca dosyanın adı geçen Mahkemeye **gönderilmesine**, Mahkemece yeniden verilecek kararla birlikte istinaf yargılama giderleri de hüküm altına alınacağından, bu hususta ayrıca hüküm kurulmasına yer olmadığına, kesin olarak, 01/12/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
KURTULUŞ BEYRİBEY

Üye
AYŞEGÜL ŞAHİN

Üye
MURAT KÜÇÜKUYSAL

Y/E

TÜRK MİLLETİ ADINA
GEREKÇELİ KARART.C.
ANKARA
5. İCRA HUKUK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/919 Esas
KARAR NO : 2022/1297
Ankara 20. İcra Dairesi : 2022/11884

HAKİM : Saliha ENGİN AYKAN
KATİP : Ali YURDAKUL

DAVACI : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI -
VEKİLİ : Av. MİHRİBAN ŞENTÜRK - [16940-49976-19298] UETS
DAVALI : -
VEKİLİ : Av. NAZMİYE ÇOBAS - [16488-84631-20689] UETS
DAVA : Takibin Taliki Veya İptali
DAVA TARİHİ : 03/08/2022
KARAR TARİHİ : 29/11/2022
GEREKÇELİ KARAR TARİHİ : 02/12/2022

Mahkememizde görülmekte bulunan Takibin Taliki Veya İptali davasının yapılan açık yargılamasının sonunda,

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Şikayet eden dava dilekçesinde özetle; Alacaklı tarafından, Ankara 25. İş Mahkemesi'nin 2019/349 Esas ve 2022/46 Karar sayılı 08.02.2022 günlü kararında alacaklı davacı lehine hükmedilen asıl alacak, vekalet ücreti ve yargılama gideri işlemiş yasal faizleriyle birlikte Kurum aleyhine Ankara 20. İcra Dairesi'nin 2022/11884 E sayılı dosyasında ilamlı icra takibine konu edildiğini, Ankara 20. İcra Dairesi'nin 2022/11884 Esas sayılı ilamlı icra takibinin usul ve yasaya aykırı olduğunu, iptaline karar verilmesi gerektiğini, 11/09/2014 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 6552 Sayılı Kanun'un 38. Maddesiyle değiştirilen 5502 Sayılı Kanun'un 36. Maddesinin ikinci fıkrasında "*Kurumun taraf olduğu her türlü davalarda, Kurum aleyhine hükmedilen asıl alacak ile vekalet ücreti ve yargılama giderleri, alacaklı veya vekilinin Kuruma ödemeye dayanak makbuz ve belgelerle birlikte yazılı şekilde yapacağı müracaat üzerine bildireceği banka hesap numarasına, müracaat tarihinden itibaren otuz gün içinde ödenir. Bu süre geçmeden Kurum aleyhine cebri icra yollarına başvurulamaz. Belirtilen sürede ödeme yapılamaması hâlinde, söz konusu alacaklar genel hükümler dairesinde tahsil olunur. Mahkeme kararlarında yer alan miktarların kararın kesinleşmesinden önce ödenmesi hâlinde, söz konusu kararların ilgili mercilerce bozulmasını müteakip ödenen miktarlar, ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte ilgililerden tahsil edilir.*" şeklinde düzenlendiğini, alacaklı tarafından tarafından 5502 Sayılı Kanunun 36. Maddesi uyarınca ödeme için Kuruma müracaat etmeden Kurum aleyhine ilamlı icra takibinin yapıldığını, Kuruma müracaat edilerek, müracaat tarihinden itibaren 30 günlük ödeme süresi geçmeden Kurum aleyhine cebri icra yollarına başvurulamayacağına dair açık ve amir hüküm uyarınca, Kurumu aleyhine yapılan Ankara 20. İcra Dairesi'nin 2022/11884 E sayılı icra takibi usul ve yasaya aykırı olduğunu, açıklanan nedenlerle Ankara 20. İcra Dairesi'nin 2022/11884 E sayılı ilamlı icra takibinin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Şikayet edilen vekili cevap dilekçesinde özetle; davacı kuruma 18.05.2022 tarihinde başvurunun yapıldığını, 17.06.2022 günü itibariyle 30 gün geçmesine rağmen hiçbir ödemede bulunulmadığını, 30 günlük ödeme süresinin başladığı icra emrinin tebliği tarihi ile ilave 7 günlük süre kazandığı, 30 günlük başvuru süresinin yapılmamasının idareye somut olarak icra masraf ve vekalet ücretini ödememe hakkını verdiği halde 30 günlük geçici cebri icra yasağının takibin iptali sebebi yapılması ve üstelik 30 günlük süre geçtiği halde halen hiçbir ödeme yapılmaması, mülkiyet hakkının devlet eliyle kötüye kullanıldığının davalı Kurum ve adı geçen vekili tarafından bilindiğini, 4721 sayılı TMK'nın 2. ve 3. Maddelerine aykırı açılan davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Ankara 20. İcra Müdürlüğü'nün 2022/11884 Esas sayılı dosyasının UYAP üzerinden incelenmesinde; davalı tarafından davacı hakkında ilamlı icra takibi yapıldığı, icra emrinin 27.07.2022 tarihinde vekiline e-tebliğ edildiği anlaşılmıştır.

DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık; idareye başvuru yapılmadan takip yapıldığından bahisle takibin iptali, aksi takdirde fazla işlemiş faiz sebebiyle icra emrinin iptali istemine ilişkin şikayet niteliğindedir.

6352 Sayılı Yasanın 58. maddesi ile Değişik 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28/2. maddesi "...

Konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile her türlü davalarda hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu bildirim tarihinden itibaren, birinci fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yatırılır. Birinci fıkrada belirtilen süreler içinde ödeme yapılmaması halinde, genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunur..." hükmünü içermektedir. Ancak 2577 Sayılı Yasanın 1. maddesi uyarınca Danıştay, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin görevine giren uyuşmazlıkların çözümü, bu Kanunda gösterilen usullere tabi olup Yasanın 28/2. maddesine ilişkin anılan değişikliğin, Adli Yargı Mahkemeleri tarafından verilen ilamların infazında uygulanma olanağı bulunmamaktadır. (Ankara BAM 19. HD'nin 25/04/2019 tarih 2018/799 Esas 2019/1016 Karar, Samsun BAM 4. HD'nin 22/02/2019 tarih 2018/2842 Esas 2019/569 Karar sayılı ilamları).

Bunun yanı sıra 6552 Sayılı Kanununun 38. maddesiyle değişik 5502 Sayılı Kanunun 36/2. fıkrasında da "Kurumun taraf olduğu her türlü davalarda, Kurum aleyhine hükmedilen asıl alacak ile vekalet ücreti ve yargılama giderleri, alacaklı veya vekilinin Kuruma ödemeye dayanak makbuz ve belgelerle birlikte yazılı şekilde yapacağı müracaat üzerine bildireceği banka hesap numarasına, müracaat tarihinden itibaren otuz gün içinde ödenir. Bu süre geçmeden Kurum aleyhine cebri icra yollarına başvurulamaz. Belirtilen sürede ödeme yapılamaması hâlinde, söz konusu alacaklar genel hükümler dairesinde tahsil olunur. Mahkeme kararlarında yer alan miktarların kararın kesinleşmesinden önce ödenmesi hâlinde, söz konusu kararların ilgili mercilerce bozulmasını müteakip ödenen miktarlar, ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte ilgililerden tahsil edilir." düzenlemesi yer almaktadır. İş bu düzenleme ile yasada bahsi geçen kurum SGK'dır.

Anılan yasa hükmüne göre; ilam alacaklısının, hesap numarasını bildirerek borçlu idareye başvurması ve 30 günlük yasal sürede, bildirilen hesaba ilamda yazılı ödemelerin yapılmaması halinde icra takibi başlatması gerekir.

Mahkememizce yapılan değerlendirmeler neticesinde; şikayet eden borçlu aleyhine ilamlı icra takibi başlatıldığı, şikayete konu takip dosyasında dayanak ilam ile hüküm altına alınan alacak kalemlerinin tahsili amacıyla şikayet edilen alacaklı vekili tarafından borçlu idareye başvurulduğuna kep başvurusuna dair kaydın ibraz edildiği, hangi ilama ilişkin başvuru yapıldığı ve hangi hesaba ödeme yapılmasının istenildiği, başvurunun 18/05/2022 tarihinde şikayet eden kuruma ulaştığı, takibin ödeme süresi sona erdikten sonra 18/07/2022 tarihinde başlatıldığı anlaşıldığından bu yönündeki şikayetin reddi gerekmiştir.

Şikayet edenin talep edilen faiz miktarının fahiş olduğu yönündeki iddiasına ilişkin mahkememizce yasal faiz hesabı yapılmıştır. Şikayet eden kurumun ödeme belgelerinin toplanması gerektiği yönündeki talebi genel mahkemelerde değerlendirilmesi gerekmektedir. Genel Mahkemede yapılan yargılamada bilirkişi raporu alınmış ödeme tarihleri raporda belirtilmiştir. Hükümde "...kuruma ödendiği tarihi takip eden ay başından iadenin yapılacağı ayın başına kadar işleyecek yasal faizi ile birlikte ..." ödenmesine dair hüküm kurulmuş, bu doğrultuda alacaklı tarafça icra takibinde bilirkişi raporunda tespit edilen her alacak için ayrı ayrı faiz hesabı yapılmış, takip talebi ve icra emrinde faiz başlangıç tarihleri belirtilmiştir. Mahkememizce yapılan hesaplama sonucunda da alacaklının fazla faiz talebinde bulunmadığı anlaşılmakla şikayetin bu yönden de reddi ile aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklanan nedenlerle;

Şikayetin **REDDİNE**,

Şikayet eden taraf harçtan muaf olduğundan harç alınmasına yer olmadığına,

Şikayet eden tarafından yapılan yargılama giderlerinin üzerinde bırakılmasına,

Gider avansının varsa kullanılmayan kısmının hükmün kesinleşmesinden sonra talep aranmaksızın hesap numarası bildirilmiş ise elektronik ortamda, bildirilmemiş ise masrafı avanstaki karşılanmak suretiyle PTT merkez ve işyerleri vasıtasıyla adreste ödemeli olarak sahibine iadesine,

Şikayet edilen, kendisini vekille temsil ettirdiğinden karar tarihinde yürürlükte bulunan AAÜT uyarınca belirlenen 2.100,00 TL vekalet ücretinin şikayet edenden alınarak şikayet edilene verilmesine,

Dair, İİK'nın 363. maddesi gereğince bu kararın tebliğ tarihinden itibaren 10 günlük süre içinde Ankara Bölge Adliye Mahkemesi ilgili Hukuk Dairesine istinaf yolu açık olmak üzere dosya üzerinde yapılan inceleme sonucu karar verildi. 29/11/2022

Katip
 e-imzalıdır.

Hakim I
 e-imzalıdır.